

B.A Semester - 3 (NEP-2020) Examination

OCT/NOV-2025

GEO: Meteorological Instruments and Analysis of Indian Daily Weather Report
(Major-7)

Time: 2:00 Hours

Marks:50

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન-૧	હવામાન અને આબોહવાની વ્યાખ્યા આપીને બેઉની વચ્ચે તફાવત દાખલાઓ સાથે સમજાવો.	(૧૦)
	અથવા	
પ્રશ્ન-૧	હવામાનના તત્વોની વ્યાખ્યા આપીને એની માપણી કરવાની પદ્ધતિઓ વિશે વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.	
પ્રશ્ન-૨	હવામાનની માપણી કરવામાં આવતા સાધનોની લાક્ષણિકતાઓ વિશે ટૂંક નોંધ લખો. સાધારણ થર્મોમીટર (સેન્ટીગ્રેડ અને ફરેનહાઇટ) ના ચિત્ર દોરીને સમજાવો.	(૧૦)
	અથવા	
પ્રશ્ન-૨	થર્મોગ્રાફ અને બેરોગ્રાફ વચ્ચે તફાવત સમજાવો અને બેઉની કાર્યપ્રણાલી વિશે વિસ્તારમાં સમજાવો.	
પ્રશ્ન-૩	ભારતીય હવામાન પ્રેક્ષણ સ્થળો (ઇંડિયન મેટ્રોલોજિકલ ઓબ્ઝર્વેટરીસ) વિશે એક વિસ્તૃત નોંધ લખો.	(૧૦)
	અથવા	
પ્રશ્ન-૩	હવામાનને લાગતાં સંજ્ઞાઓ / પ્રતીકોનું મહત્વ સમજાવો. કોઈ પણ દસ પ્રતીકો દોરો અને એના વિશે સમજાવો.	
પ્રશ્ન-૪	ભારતીય દૈનિક હવામાન રિપોર્ટ વિશે ટૂંકી નોંધ લખો. નકશામાં દર્શાવતા પ્રાથમિક માહિતી વિશે એક વિસ્તૃત અહેવાલ લખો.	(૧૦)
	અથવા	
પ્રશ્ન-૪	વર્ગાંશમાં વાપરેલ કોઈ પણ એક હવામાન નકશાનો દાખલો લઈ વાતાવરણીય દબાણ અને વાદળોની સ્થિતિ વિશે વિગતે ચર્ચા કરો.	
પ્રશ્ન-૫	ટૂંકી નોંધ લખો (કોઈ પણ બે):	(૧૦)
	1) પવનોની દિશા.	
	2) હવામાન નકશામાં તાપમાન વિતરણમાં વિવિધતા.	
	3) સૂકા અને ભીના બલ્બ થર્મોમીટર.	
	4) સમુદ્રની હવામાન સ્થિતિ.	

ENGLISH VERSION

Que.1	Define weather and climate and explain the difference between the two with examples.	(10)
	OR	
Que.1	Explain the elements of weather and have a detailed discussion about the ways to measure them.	
Que.2	Write a short note on the characteristics of instruments used for measuring weather. Explain ordinary thermometers (Celsius and Fahrenheit) with a diagram.	(10)
	OR	
Que.2	Write the difference between a thermograph & barograph. Explain the working principle of both in detail.	
Que.3	Write a detailed note about Indian Meteorological Observatories.	(10)
	OR	
Que.3	Explain the importance weather symbols. Draw any TEN symbols and explain them.	
Que.4	Write a short note about the Indian daily weather report. Write in detail about primary information shown on the map.	(10)
	OR	
Que.4	Take an example of any weather map used in the classroom & discuss in detail about the atmospheric pressure distribution & cloud conditions.	
Que.5	Write short notes: (any Two):	(10)
	1. Direction of the wind.	
	2. Variation in temperature distribution on the weather map.	
	3. Dry and wet bulb thermometer.	
	4. Weather condition of the sea.	
